

**ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ /төсөл/**

2022 оны ... дугаар сарын ...-ны өдөр

Дугаар ...

Мөрөн

Аймгийн 2022 оны төсөвт тодотгол хийх тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.2 “б” дахь заалт, “Төсвийн тухай” хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8, 34 дүгээр зүйлийн 34.2.1, 57 дугаар зүйлийн 57.3, 60 дугаар зүйлийн 60.2.4, 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалт, Монгол Улсын 2022 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг тус тус үндэслэн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит .... хуралдаанаас **ТОГТООХ нь:**

Нэг. Монгол Улсын 2022 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль батлагдсантай холбогдуулан улсын төсвийн санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээг **21,748,711.1 мянган** төгрөгөөр, Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сан болон улсын төсвөөс аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлгийг **8,822,960.5 мянган** төгрөгөөр тус тус баталсугай.

Хоёр. 2022 оны төсвийн жилд төсөв захирагч нарт олгосон төсөв зарцуулах эрхийг Улсын Их Хурлаас баталсан тодотголын дагуу доорх байдлаар өөрчилсүгэй.

/мянган төгрөгөөр/

Д/д	Байгууллага, хөтөлбөр, зориулалт арга хэмжээ	Анх батлагдсан	Тодотгох	Тодотгосон	
1	Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал	642,558.7	-14,543.1	628,015.6	
	Хөтөлбөр 1. Ерөнхийлөгч, хууль тогтоох болон гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	535,558.7	-3,023.1	532,535.6	
	1.1	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	223,674.6	-2,711.1	220,963.5
	1.2	Мэдээлэл, сурталчилгааны зардал	1,602.0	-312.0	1,290.0
	1.3	Сургалт, семинар	7,410.0	0.0	7,410.0
	1.4	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	11,872.1	0.0	11,872.1
	1.5	"Төр иргэний гүүр" хөтөлбөр хэрэгжүүлэх	216,000.0	0.0	216,000.0
	1.6	Гамшгийн эрсдэлийн сангийн нөөц хөрөнгө	75,000.0	0.0	75,000.0
		Хөтөлбөр 2. Эрх зүй, нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдал	107,000.0	-11,520.0	95,480.0
	2.1.	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх	107,000.0	-11,520.0	95,480.0
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	592,558.7	-14,543.1	578,015.6
	Дансны үлдэгдэл	50,000.0	0.0	50,000.0	
2	Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар	3,182,094.8	23,443.8	3,205,538.6	
	Хөтөлбөр 1. Ерөнхийлөгч, хууль тогтоох болон гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	3,182,094.8	23,443.8	3,205,538.6	
	1.1	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	1,389,118.0	29,943.7	1,419,061.7
	1.2	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	253,100.5	0.0	253,100.5

	1.3	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний төлбөр	68,540.7	0.0	68,540.7
	1.4	Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил, үйлчилгээ	212,581.6	0.0	212,581.6
	1.5	Мэдээлэл, сурталчилгааны зардал	123,000.0	0.0	123,000.0
	1.6	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	72,720.7	0.0	72,720.7
	1.7	Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	974,700.0	0.0	974,700.0
	1.8	Улсын их баяр наадам	86,333.3	-6,499.9	79,833.4
	1.9	Гамшгийн эрсдэлийн сангийн нөөц хөрөнгө	2,000.0	0.0	2,000.0
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	3,146,094.8	23,443.9	3,169,538.7
		Дансны үлдэгдэл	36,000.0	0.0	36,000.0
		Санхүүгийн хяналт, аудитын алба	193,796.2	-2,040.9	191,755.3
3		Хөтөлбөр 1. Төрийн нийтлэг бусад үйлчилгээ, үйл ажиллагаа	193,796.2	-2,040.9	191,755.3
	1.1	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	158,813.9	-2,040.9	156,773.0
	1.2	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	34,982.3	0.0	34,982.3
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	193,796.2	-2,040.9	191,755.3
		Орон нутгийн өмчийн газар	220,932.6	-2,562.6	218,370.0
		Хөтөлбөр 1. Төрийн нийтлэг бусад үйлчилгээ, үйл ажиллагаа	220,932.6	-2,562.6	218,370.0
	1.1	Үндсэн үйл ажиллагаа	217,955.6	-2,512.6	215,443.0
	1.2	Мэдээлэл сурталчилгааны зардал	833.3	-50.0	783.3
	1.3	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	1,143.7	0.0	1,143.7
	1.4	Гамшгийн эрсдэлийн сангийн нөөц хөрөнгө	1,000.0	0.0	1,000.0
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	192,051.1	-2,562.6	189,488.5
		Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	10,000.0	0.0	10,000.0
		Дансны үлдэгдэл	18,881.5	0.0	18,881.5
		Аймгийн асрамжийн газар	451,859.7	-10,463.1	441,396.6
		Хөтөлбөр 1. Нийгмийн хамгаалал	451,859.7	-10,463.1	441,396.6
	1.1	Асрамжийн үйлчилгээ	324,307.4	-10,463.1	313,844.3
	1.2	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний төлбөр	125,552.3	0.0	125,552.3
	1.3	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	0.0	0.0	0.0
	1.4	Гамшгийн эрсдэлийн сангийн нөөц хөрөнгө	2,000.0	0.0	2,000.0
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	451,859.7	-10,463.1	441,396.6
		Аймгийн байгаль орчныг хамгаалах газар	1,662,843.9	-1,312.9	1,661,531.0
		Хөтөлбөр 1. Хүрээлэн буй орчин	1,662,843.9	-1,312.9	1,661,531.0
	1.1	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	779,429.4	-1,312.9	778,116.5
	1.2	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	54,202.4	0.0	54,202.4
	1.3	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний төлбөр	8,842.8	0.0	8,842.8
	1.4	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	46,328.3	0.0	46,328.3
	1.5	Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардал	772,041.0	0.0	772,041.0
	1.6	Эрсдэлийн сангийн нөөц хөрөнгө	2,000.0	0.0	2,000.0
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	1,621,843.9	-1,312.9	1,620,531.0
		Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	1,000.0	0.0	1,000.0
		Дансны үлдэгдэл	77,001.0	0.0	77,001.0
		"Засаг дарга" ерөнхий данс	1,845,041.6	-29,090.7	1,815,950.9
7		Хөтөлбөр 1. Хөдөө аж ахуй, газар тариалан, аж үйлдвэр	657,466.7	-9,436.0	648,030.7
	1.1	Малын халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх	157,266.7	-9,436.0	147,830.7

	1.2	Мал эмнэлгийн үйлчилгээний зардал	500,200.0	0.0	500,200.0
	Хөтөлбөр 2. Хүрээлэн буй орчин		45,359.1	-2,721.6	42,637.5
	2.1	Агаарын бохирдлыг бууруулах	45,359.1	-2,721.6	42,637.5
	Хөтөлбөр 3. Барилга, хот байгуулалт, нийтийн аж ахуй		218,069.4	-13,084.2	204,985.2
	3.1	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас (Ариун цэврийн байгууламжын тогтмол зардал)	218,069.4	-13,084.2	204,985.2
	Хөтөлбөр 4. Нийгмийн бүлэгт чиглэсэн хөтөлбөрүүд		64,146.4	-3,848.9	60,297.5
	4.1	Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил, үйлчилгээ (ахмадын хорооны зардал)	64,146.4	-3,848.9	60,297.5
	Хөтөлбөр 5. Зам тээвэр		860,000.0	0.0	860,000.0
	5.1	Орон нутгийн чанартай авто замын засвар үйлчилгээ	860,000.0	0.0	860,000.0
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	2,421,873.5	-29,090.7	2,392,782.8
		Урьд оны үлдэгдлээс	13,500.0	0.0	13,500.0
		ОНХС-ийн орлогын шилжүүлгээс	500,200.0	0.0	500,200.0
	Аймгийн халамжийн сан		962,596.0	0.0	962,596.0
	Хөтөлбөр 1. Нийгмийн халамж		962,596.0	0.0	962,596.0
8	1.1	Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ	76,840.0	-61,840.0	15,000.0
	1.2	Амьжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмж	180,000.0	-90,000.0	90,000.0
	1.3	Нийгмийн халамжийн бусад тэтгэмж, хөнгөлөлт	705,756.0	151,840.0	857,596.0
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	962,596.0	0.0	962,596.0
	Боловсролын үйлчилгээ /Политехникийн коллеж/		301,209.5	-61,244.0	239,965.5
	Хөтөлбөр 1. Боловсрол, шинжлэх ухаан		301,209.5	-61,244.0	239,965.5
9	1.1	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	214,243.0	0.0	214,243.0
	1.2	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний төлбөр	86,966.5	-61,244.0	25,722.5
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	301,209.5	-61,244.0	239,965.5
	Эмнэлэгийн үйлчилгээ /Нэгдсэн эмнэлэг/		1,924,123.0	-1,624,123.0	300,000.0
	Хөтөлбөр 1. Эрүүл мэнд		1,924,123.0	-1,624,123.0	300,000.0
10	1.1	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	1,624,123.0	-1,624,123.0	0.0
	1.2	Нэгдсэн эмнэлэгийн их засварын зардал	300,000.0	0.0	300,000.0
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	1,924,123.0	-1,624,123.0	300,000.0
	Соёлын үйлчилгээ /Соёлын хэлтэс/		15,000.0	0.0	15,000.0
	Хөтөлбөр 1. Соёл, урлаг, спорт аялал жуулчлал		15,000.0	0.0	15,000.0
	1.1	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	15,000.0	0.0	15,000.0
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	15,000.0	0.0	15,000.0
	Соёлын үйлчилгээ /Хөгжимт драмын театр/		236,344.9	0.0	236,344.9
	Хөтөлбөр 1. Соёл, урлаг, спорт аялал жуулчлал		236,344.9	0.0	236,344.9
11	1.1	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	182,063.7	0.0	182,063.7
	1.2	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний төлбөр	54,281.2	0.0	54,281.2
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	236,344.9	0.0	236,344.9
	Соёлын үйлчилгээ /Орон нутгийн судлах музей/		53,021.1	0.0	53,021.1
	Хөтөлбөр 1. Соёл, урлаг, спорт аялал жуулчлал		53,021.1	0.0	53,021.1
	1.1	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	41,176.2	0.0	41,176.2

	1.2	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний төлбөр	11,844.9	0.0	11,844.9
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	53,021.1	0.0	53,021.1
	Соёлын үйлчилгээ /Нийтийн номын сан/		55,682.6	0.0	55,682.6
	Хөтөлбөр 1. Соёл, урлаг, спорт аялал жуулчлал		55,682.6	0.0	55,682.6
	1.1	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	43,837.7	0.0	43,837.7
	1.2	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний төлбөр	11,844.9	0.0	11,844.9
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	55,682.6	0.0	55,682.6
12	Нийтийн биеийн тамир		257,559.3	-22,952.5	234,606.8
	Хөтөлбөр 1. Соёл, урлаг, спорт аялал жуулчлал		257,559.3	-22,952.5	234,606.8
	1.1	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	211,638.6	0.0	211,638.6
	1.2	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний төлбөр	45,920.7	-22,952.5	22,968.2
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	257,559.3	-22,952.5	234,606.8
14	Орон нутгийн хөрөнгө оруулалт		659,868.1	0.0	659,868.1
	Хөтөлбөр 1. Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт		659,868.1	0.0	659,868.1
	1.1	Хөрөнгийн зардал	659,868.1	0.0	659,868.1
	Санхүүжих эх үүсвэр	Орон нутгийн төсвөөс	159,868.1	0.0	159,868.1
		Дансны үлдэгдэл	500,000.0	0.0	500,000.0
13	Орон нутгийн хөгжлийн сан		4,048,730.0	-400,187.1	3,648,542.9
	Хөтөлбөр 1. Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт		4,048,730.0	-400,187.1	3,648,542.9
	1.1	Хөрөнгийн зардал	4,038,730.0	-400,187.1	3,638,542.9
	1.2	Улсын их баяр наадам	10,000.0	0.0	10,000.0
	Санхүүжих эх үүсвэр	ОНХС-ийн орлогын шилжүүлгээс	4,048,730.0	-400,187.1	3,648,542.9

Гурав. Сумдад олгох санхүүгийн дэмжлэгийг дор дурдсан дүнгээр бууруулж баталсугай.

/мянган төгрөгөөр/

№	Сумын нэр	Анх батлагдсан	Тодотгох	Тодотгосон дүн
1	Алаг-Эрдэнэ	622,923.3	-120,766.5	502,156.8
2	Арбулаг	875,802.7	-148,418.1	727,384.6
3	Баянзүрх	651,519.3	-160,971.5	490,547.8
4	Бүрэнтогтох	1,258,564.8	-167,621.0	1,090,943.8
5	Галт	965,420.1	-192,894.3	772,525.8
6	Жаргалант	1,132,307.4	-139,616.3	992,691.1
7	Их-Уул	852,454.6	-93,303.0	759,151.6
8	Рашаант	852,272.7	-127,467.5	724,805.2
9	Рэнчинлхүмбэ	581,421.8	-147,179.8	434,242.0
10	Тариалан	1,147,166.8	-142,379.8	1,004,787.0
11	Тосонцэнгэл	1,033,989.7	-115,638.9	918,350.8
12	Төмөрбулаг	874,297.8	-98,454.1	775,843.7
13	Түнэл	670,351.0	-136,051.7	534,299.3
14	Улаан-Уул	602,389.4	-152,227.8	450,161.6
15	Ханх	612,759.5	-164,308.4	448,451.1
16	Цагаан-Уул	1,203,622.8	-205,342.2	998,280.6

17	Цагаан-Үүр	639,670.8	-116,152.3	523,518.5
18	Цэцэрлэг	936,096.3	-167,673.8	768,422.5
19	Чандмань-Өндөр	566,886.5	-152,881.3	414,005.2
20	Шинэ-Идэр	961,992.9	-132,164.4	829,828.5
21	Хатгал	378,060.7	-141,870.6	236,190.1
22	Эрдэнэбулган	587,827.0	-167,972.0	419,855.0
23	Цагааннуур	612,040.5	-139,912.9	472,127.6
СУМЫН ДҮН		18,619,838.4	-3,331,268.2	15,288,570.2

Дөрөв. Мөрөн сумаас 2022 оны төсвийн жилд аймгийн төсөвт шилжүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдаснаар баталсугай.

/мянган төгрөгөөр/

№	Сумын нэр	Анх батлагдсан	Нэмэгдэх өөрчлөлт	Тодотгосон дүн
1	Мөрөн	544,415.7	1,192,839.0	1,737,254.7

Тав. Орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлгээс аймаг, сумын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлгийн дүнг дор дурдаснаар баталсугай.

/мянган төгрөгөөр/

№	Сумын нэр	ОНХС-д олгох нийт орлогын шилжүүлэг /тодотгосон/	Тодотгож батлах			
			Итгэлцүүрийн хуваарилалт /тодотгосон/	Суурь зарлага	АМХБАТЗ-н төлбөр, АМНАТ	Урамшуулал /Тогтвортой амьжиргаа-3 төслөөс/
1	Алаг-Эрдэнэ	133,760.7	101,508.1		10,805.8	21,446.8
2	Арбулаг	109,410.5	109,299.4		111.1	
3	Баянзүрх	163,719.6	133,251.5			30,468.1
4	Бүрэнтогтох	139,861.0	107,360.7		11,710.9	20,789.4
5	Галт	204,350.6	170,770.0			33,580.6
6	Жаргалант	202,642.7	170,897.2			31,745.5
7	Их-Уул	130,208.6	105,983.9			24,224.7
8	Рашаант	126,854.3	105,609.8			21,244.5
9	Рэнчинлхүмбэ	235,089.7	235,089.7			
10	Тариалан	242,501.7	185,207.5			57,294.2
11	Тосонцэнгэл	93,460.1	93,460.1			
12	Төмөрбулаг	131,915.5	100,776.4			31,139.1
13	Түнэл	128,837.0	104,220.0		1,379.3	23,237.7
14	Улаан-Уул	263,227.7	213,070.4			50,157.3
15	Ханх сум	155,415.9	155,415.9			
16	Цагаан-Уул	250,840.2	189,448.9		17,584.0	43,807.3
17	Цагаан-Үүр	193,225.8	162,282.6			30,943.2
18	Цэцэрлэг	266,752.0	207,828.2		18,953.4	39,970.4
19	Чандмань-Өндөр	140,068.9	117,612.0			22,456.9
20	Шинэ-Идэр	108,963.4	90,564.2			18,399.2
21	Хатгал	92,695.8	78,397.9			14,297.9
22	Мөрөн	447,950.8	447,178.7		772.1	
23	Эрдэнэбулган	167,319.5	139,983.8			27,335.7
24	Цагааннуур	123,842.6	123,326.0		516.6	

	СУМЫН ДҮН	4,252,914.6	3,648,542.9	0.0	61,833.2	542,538.5
25	Аймагт	3,648,542.9	3,648,542.9			
26	Хот тохижилт үйлчилгээний төв	135,503.0		135,503.0		
27	Хөвсгөл Ус суваг ХХК	285,800.0		285,800.0		
28	Мал эмнэлэг үйлчилгээний зардал	500,200.0		500,200.0		
	Аймгийн нийт дүн	8,822,960.5	7,297,085.8	921,503.0	61,833.2	542,538.5

Зургаа. Төсвийн тухай хуулийн 56 дугаар зүйлийн 56.2.1 дэх заалтын дагуу сумдаас дээд шатны төсөвт төвлөрүүлэх дүнгийн жагсаалтыг дор дурдснаар баталсугай.

/мянган төгрөгөөр/

№	Сумын нэр	Төвлөрүүлэх дүн
1	Алаг-Эрдэнэ	29,353.3
2	Арбулаг	3,686.8
3	Баянзүрх	9,349.0
4	Бүрэнтогтох	7,523.2
5	Рашаант	6,963.6
6	Ренчинлхүмбэ	11,632.5
7	Тариалан	27,186.7
8	Тосонцэнгэл	9,096.1
9	Түнэл	9,475.6
10	Улаан-Уул	6,958.7
11	Ханх	6,051.1
12	Цагаан-Уул	30,417.5
13	Цагаан-Үүр	14,517.7
14	Чандмань-Өндөр	17,779.9
15	Шинэ-Идэр	4,731.3
16	Хатгал	17,922.2
17	Мөрөн	23,642.0
18	Эрдэнэбулган	19,601.2
19	Цагааннуур	4,523.2
	Нийт дүн	260,411.6

Долоо. Аймгийн ерөнхий орлогын дансны 2021 оны жилийн эцсийн үлдэгдэл **806,171.4** мянган төгрөг, орон нутгийн хөгжлийн сангийн дансны үлдэгдэл **931,865.1** мянган төгрөг, аймгийн 2021 оны давсан орлого 1,279,734.1 мянган төгрөг, Төсвийн тухай хуулийн дагуу доод шатны төсвөөс төвлөрүүлэх **260,411.6** мянган төгрөг, 2022 оны аймгийн 4 нэр төрлийн орлогыг **756,000.0** мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж, УИХ-аас баталсан тодотгол, гүйцэтгэлийн зөрүүгээс үүссэн эх үүсвэрийг **686,792.7** мянган

төгрөг нийт **4,720,974.9** мянган төгрөгөөр 2022 оны аймгийн орлогын эх үүсвэрийг тодотгон баталж тогтоолын **1 дүгээр** хавсралтад заасны дагуу зарцуулсугай.

Найм. Улсын Их Хурлаас баталсан тодотголтой холбогдуулан аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2022 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг **2 дугаар** хавсралтаар, Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2021 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдрийн ээлжит IX хуралдааны 05 дугаар тогтоолын 04 дүгээр хавсралтаас хасах арга хэмжээнүүдийн жагсаалтыг **3 дугаар хавсралтаар**, Аймгийн орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг **4 дүгээр** хавсралтаар, аймгийн Замын сангийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг **5 дугаар** хавсралтаар, аймгийн 2022 оны төсвийг нэмэгдүүлэх урсгал зардлын жагсаалтыг **6 дугаар** хавсралтаар, Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг **7 дугаар** хавсралтаар, сумын төсвийн байгууллагуудын төсөвт орсон өөрчлөлтийг **8 дугаар** хавсралтаар, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн тоо болон чанарын үзүүлэлтийг **9 дүгээр хавсралтаар**, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг **10 дугаар хавсралтаар** тус тус баталсугай.

Ес. Улсын Их Хурлаас баталсан тодотголоор аймгийн орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлгээс хасагдсан эх үүсвэр 400187,1 мянган төгрөгнөөс тогтоолын 3 дугаар хавсралтад тусгагдсан 9 арга хэмжээний 361320.0 мянган төгрөгийг хасч үлдэгдэл 38867.1 мянган төгрөгийг аймгийн орон нутгийн хөгжлийн дансны үлдэгдлээс санхүүжүүлсүгэй.

Арав. Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2021 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдрийн ээлжит IX хуралдааны 05 дугаар тогтоолын 04 дүгээр хавсралтаар батлагдсан “Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2022 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт”-ын дараах арга хэмжээнүүдэд өөрчлөлт оруулсугай.

-1.3 дугаарт батлагдсан "Хамтын оролцоо-Хариуцлагатай засаглал" дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх /Утаагүй мөрөн/ гэсэн 130,000.0 мянган төгрөгийг 35,550.0 мянган төгрөгөөр хасч үлдэгдэл 94,450.0 мянган төгрөгийг "Хамтын оролцоо-Хариуцлагатай засаглал" дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх /Утаагүй мөрөн/ гэсэн арга хэмжээнд зарцуулах гэж,

-1.4 дүгээрт батлагдсан “Гудамж талбайн гэрэлтүүлэг /Бүрэнтогтох сум, Бүрэнхаан баг/” арга хэмжээний төсөвт өртөг, санхүүжих дүнг 35,100.0 мянган төгрөг болгох,

-2.8.4 дүгээрт батлагдсан “Гойд ашиг шимт малын үзэсгэлэн худалдааг зохион байгуулах. /Идэр бүс/” гэснийг “Гойд ашиг шимт малын үзэсгэлэн худалдааг зохион байгуулах. /Аймгийн хэмжээнд/ гэж,

-2.13.6 дугаарт батлагдсан “Хүнс, барааны захын инженерийн шугам сүлжээ холбох /Мөрөн сум/” гэснийг “4, 5-р багийн хэсэг айл өрхийг дулаанд хангах, гадна, дулаан хангамжийн ажил” гэж

-2.11.1 дүгээрт батлагдсан “Цахилгаан дамжуулах агаарын шугам татах /Мөрөн сумын 13 дугаар багт/” арга хэмжээний төсөвт өртөгийг 185,000.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 285,000 мянган төгрөг болгох,

-2.11.2 дугаарт батлагдсан “Цахилгаан дамжуулах агаарын шугам татах /Мөрөн сум “Хөх толгой” 10 дугаар багт/” арга хэмжээний төсөвт өртөгийг 91,000.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 220,000.0 мянган төгрөг болгох,

-2.11.4 дүгээрт батлагдсан “Агаарын цахилгаан шугам шинэчлэлт хийх /Мөрөн сум, 3, 5, 6, 14 дүгээр багууд/” арга хэмжээний төсөвт өртөгийг 393,000.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 629,000.0 мянган төгрөг болгох,

-2.14.7 дугаарт батлагдсан “Дугуйт 210 экскаватор худалдан авах /Баянзүрх сум/” гэснийг “Экскаватор худалдан авах /Баянзүрх сум/” гэж

-2.18.3 дугаарт батлагдсан “Трактор худалдан авах /Тосонцэнгэл сум/ гэснийг “Ковш худалдан авах /Тосонцэнгэл сум/ гэж

Арван нэг. Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2021 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдрийн ээлжит IX хуралдааны 05 дугаар тогтоолын 07 дугаар хавсралтаар батлагдсан Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаар 2022 онд хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд дараах өөрчлөлтийг оруулсугай.

-3 дугаарт заагдсан “Ойжуулалт нөхөн сэргээлт хийх арга хэмжээ, ойн санг гэрээгээр эзэмшин хамгаалж буй нөхөрлөл, ААНБ-ыг урамшуулах” гэснийг “Тэр бум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд төрөл бүрийн модны үрийн нөөц бүрдүүлэх, ойн санг гэрээгээр эзэмшин хамгаалж буй нөхөрлөл, ААНБ-ыг урамшуулах” гэж,

-4 дүгээрт заагдсан “Сум дундын ойн ангиудын мод үржүүлгийн газрыг өргөжүүлэх замаар сумдад тарих модны хэрэгцээг хангах” гэснийг “Нарс шинэсэн төгөл” сум дундын ойн ангийн мод үржүүлгийн газрыг өргөжүүлэх замаар сумдад тарих модны хэрэгцээг хангах 15,000.0 мянган төгрөг, “Дэлгэрмөрөн” сум дундын ойн ангийн мод үржүүлгийн газрыг өргөжүүлэх замаар сумдад тарих модны хэрэгцээг хангах 15,000.0 мянган төгрөг, “Эрчимт идэр” сум дундын ойн ангийн мод үржүүлгийн газрыг өргөжүүлэх замаар сумдад тарих модны хэрэгцээг хангах 15,000.0 мянган төгрөг, “Баян шишгэд” сум дундын ойн ангийн мод үржүүлгийн газрыг өргөжүүлэх замаар сумдад тарих модны хэрэгцээг хангах 15,000.0 мянган төгрөгийг тус тус олгох,

- 7 дугаарт заагдсан “Байгаль хамгаалагчдыг унаа техник хэрэгсэл, нормын хувцсаар хангах” гэсэн 51,000.0 мянган төгрөгийн зардлын дүнг 39,270.0 мянган төгрөг болгон өөрчлөн баталж, үлдэгдэл 11,730.0 мянган төгрөгийг “Тэрбум мод тарих үндэсний хөдөлгөөн”, “Мод тарьж Ногоон суварга босгоё аян”-ыг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөний дагуу Булган, Сэлэнгэ аймагт мод тарьж байгаа туршлага судлах гэсэн нэмэлт нэршлээр оруулах,

- 9 дүгээр заалтад тусгагдсан “Ногоон суварга” хөтөлбөрийн хүрээнд, хашаа хайс барих, усалгааны асуудал, зургийн үнэ шийдвэрлэх 50,000.0 мянган төгрөг гэснийг 30,000.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 80,000.0 мянган төгрөг болгох,

-26 дугаар заагдсан "Уул уурхайн улмаас эвдэрсэн газрыг нөхөн сэргээх хийлгэх зураг төсөл боловсруулах" гэснийг Бүрэнтогтох сумын нугын тохой 1 /Цагаан эрэг/ хайрганы карьерийн газрын эвдрэлд орж орхигдсон газрын техникийн нөхөн сэргээлт хийх гэж өөрчлөлт оруулан баталсугай.

Арван хоёр . Дээд шатны төсөвт тодотгол хийсэнтэй холбогдуулан Төсвийн тухай хууль, холбогдох журамд заасан цаглабарт багтаан, тогтоолын холбогдох заалтуудын хэрэгжилтийг ханган сумын төсвийг тодотгон баталж ажиллахыг сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын дарга, Засаг дарга нарт даалгасугай.

Арван гурав. Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөөг нэр төрөл тус бүрээр нь бүрэн биелүүлэх, зардлын хэмнэлтийн горимыг хэрэгжүүлэх, орон нутгийн төсвийн байгууллагуудад дутагдалтай зардал шийдвэрлэх, өвөлжилтийн бэлтгэл хангах зардал зэрэгт зориулан баталж, үр дүнтэй зарцуулахыг сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын дарга, Засаг дарга, төсөв захирагч нарт даалгасугай.

Арван дөрөв. "Төсвийн тухай" хуульд заасан зарчмын дагуу төсвийг зохистой удирдаж, батлагдсан төсөвтөө багтаан үйл ажиллагаагаа хэрэгжүүлэх, үүссэн өр авлагыг барагдуулах, шинээр өр авлага үүсгэхгүй байх, худалдан авах ажиллагааг холбогдох хууль журамд нийцүүлэн зохион байгуулж ажиллахыг нийт төсөв захирагч нарт даалгасугай.

Арван тав. Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогыг Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль, Засгийн газрын 2014 оны 43 дугаар тогтоолыг үндэслэн холбогдох тооцооллыг хийж, дээрх хууль журмын хэрэгжилтийг ханган төсөвтөө баталж байхыг сумдын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын дарга, Засаг дарга нарт үүрэг болгосугай.

Арван зургаа. Тогтоолын биелэлтэд хяналт тавин ажиллахыг аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн нарийн бичгийн даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч /Р.Машбат/-д үүрэг болгосугай.

ДАРГА

Г.МӨНГӨНХУЯГ

Аймгийн орон нутгийн төсвийг нэмэгдүүлэх эх үүсвэрийн тооцоо, хуваарилалт

мянган төгрөгөөр

ДД	Эх үүсвэр болон зарлага	Мөнгөн дүн
1. Тодотгох эх үүсвэр		
1.1. Дансны үлдэгдэл /бусад данс/		806,171.4
1.1.1	Байгаль орчны газар, байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлын үлдэгдэл	223,240.4
1.1.2	Авто замын сангийн дансны үлдэгдэл	157,920.1
1.1.3	Хөрөнгө оруулалтын дансны үлдэгдэл	185,763.0
1.1.4	АЗДТГ-ын данснаас төвлөрүүлсэн	107,364.9
1.1.5	Бусад төвлөрүүлэлт	131,883.0
1.2. Дансны үлдэгдэл /ОНХС/		931,865.1
1.2.1	ОНХС-ийн дансны үлдэгдэл	931,865.1
1.3. 2021 оны давсан орлого		1,540,145.700
1.3.1	Аймгийн давсан орлого	1,193,133.7
1.3.2	Автотээвэр болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татварын давсан орлого	86,600.4
1.3.3	Төсвийн тухай хуулийн дагуу доод шатнаас төвлөрүүлсэн /30%/	260,411.6
1.4. 2022 оны аймгийн орлогын тодотгол		1,462,292.7
1.4.1.	Үйлдвэрлэлийн зориулалттай ус ашигласны төлбөрийн орлого /Хатгал сум/	15,000.0
1.4.2.	Ногдол ашиг	223,000.0
1.4.1.	Түрээсийн орлого	18,000.0
1.4.2.	Орон нутгийн хөрөнгө борлуулсны орлого	500,000.0
1.4.1.	Тодотгол, гүйцэтгэлийн зөрүүгээс авах эх үүсвэр	686,792.7
1.4.2.	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого /аймгийн ЗДТГ/	19,500.0
Нийт эх үүсвэр		4,740,474.9
2. Тодотгох зардал		
2.1. Шилжих хөрөнгө оруулалт, төсөл, арга хэмжээнд		1,585,389.0
2.1.1	Орон нутгийн хөрөнгө оруулалтын зардалд	185,763.0
2.1.2	Замын сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардалд	244,520.5
2.1.3	Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардал	223,240.4
2.1.4	УИХ-аар хасагдсан ОНХСангийн эх үүсвэрийг нөхөж санхүүжүүлэх	38,867.1
2.1.5	ОНХС-ийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардалд /өөрийн дансны үлдэгдэл/	892,998.0
2.2. Шинээр хэрэгжүүлэх урсгал болон хөрөнгийн зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр		3,155,085.9
2.2.1	Орон нутгийн хөрөнгө оруулалтын зардалд	1,549,513.0
2.2.3	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрт	217,572.1
2.2.4	Урсгал зардал санхүүжүүлэх	1,388,000.8
Нийт зардал		4,740,474.9

Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2022 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт

мянган төгрөгөөр

№	Төсөл, арга хэмжээний нэр, байршил	эхлэх хугацаа	дуусах хугацаа	Төсөвт өртөг	2022 онд санхүүжүүлэх дүн
1. Шилжих хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ				3,988,455.4	651,470.1
1.1	Баяр наадмын талбай, үзэгчдийн суудлын саравчны дээврийн засвар	2021	2022	276,668.4	200,000.0
1.2	Хамтын оролцоо - Хариуцлагатай засаглал дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх (Соёл-олон ястны өв)	2021	2022	112,937.0	880.0
1.3	Хамтын оролцоо - Хариуцлагатай засаглал дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх (Цахим засаглал - 2024)	2021	2022	150,000.0	50,952.0
1.4	Тосонцэнгэл сумын Засаг даргын Тамгын газрын барилгын ажлын зөвлөх	2021	2022	18,850.0	5,270.7
1.5	Оновчтой бодлого - Хариуцлагатай төсөв дэд хөтөлбөрийн хүрээнд (Хоггүй Хөвсгөл) Сумын төвийн хог хаягдал зайлуулах ажил /Их-Уул, Ханх, Хатгал сум/	2021	2022	30,000.0	950.0
1.6	Хавдар - Халдварт өвчингүй Хөвсгөл хөтөлбөр (Хамгаалагдсан Хөвсгөл) хөтөлбөр	2021	2022	150,000.0	2,710.7
1.7	Хариуцлагатай тогтвортой гэр бүл өрхийн хөгжлийн хөтөлбөр (Эрүүл-Монгол)	2021	2022	150,000.0	5,392.4
1.8	Авто замыг хөгжүүлэх төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх. /9 дүгээр багийн гүүрнээс Сод Эрдэм ЕБС хүртлэх 2 км хатуу хучилттай авто зам/	2022	2024	1,800,000.0	185,314.3
1.9	Аймгийн "Авто зам"-ыг хөгжүүлэх төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх /Мөрөн сумаас-Хилэнтийн гүүрний чиглэлд 1.5 км хатуу хучилттай авто зам/	2022	2023	1,300,000.0	200,000.0
2. Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ				574,100.0	459,100.0
2.1	Зураг төсвийн сан	2022	2022	300,000.0	300,000.0
2.2	Цахилгаан дамжуулах агаарын шугам татах /Мөрөн сумын 13 дугаар багт/	2022	2023	185,000.0	70,000.0
2.3	Гудамж талбайн гэрэлтүүлэг /Бүрэнтогтох сум, Бүрэнхаан баг/	2022	2022	35,100.0	35,100.0
2.4	Улсын бүртгэлийн үйл ажиллагаанд орчин үеийн дэвшилтэд техник технологийг нэвтрүүлэх /Улсын бүртгэлийн хэлтэс койск машин худалдан авах/	2022	2022	54,000.0	54,000.0
НИЙТ ДҮН					1,110,570.1
Эх үүсвэр				-	1,110,570.1
Давсан орлого, дансны үлдэгдлээс					217,572.1
Аймгийн ОНХС-ийн дансны үлдэгдэл					892,998.0

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2021 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдрийн ээлжит IX хуралдааны 05 дугаар тогтоолын 04 дүгээр хавсралтаас хасах арга хэмжээнүүдийн жагсаалт

мянган төгрөгөөр

№	Төсөл, арга хэмжээний нэр, байршил	Эхлэх хугацаа	Дуусах хугацаа	Төсөвт өртөг	2022 онд санхүүжүүлэх дүн
2.9.2	Аймгийн "Хүнсчдийн холбоо"-ны ойн самбар хийлгэх /Хүндэтгэлийн хаалганы ойролцоо/	2022	2022	20,000.0	20,000.0
2.9.3	Аймгийн хүнсчдийн холбооны ойн ном хэвлүүлэх	2022	2022	20,000.0	20,000.0
2.16.1	"Нээлттэй засаглал" нэгдсэн арга хэмжээг зохион байгуулах	2022	2022	45,000.0	45,000.0
2.16.2	Монгол Улсын Үндсэн хуулийн агуулга, ач холбогдлыг иргэд, олон нийтэд сурталчлан таниулах ажлыг зохион байгуулж, Мөрөн суманд "Үндсэн хуулийн гудамж"-ийг тохижуулж, цогцолбор бий болгох.	2022	2022	20,000.0	20,000.0
2.16.3	Орон нутгийн хэмжээнд өсөлттэй гарч буй гэмт хэргийн шалтгаан нөхцөлийг судлан тогтоох, урьдчилан сэргийлэх, зорилтод нөлөөллийн арга хэмжээг нарийн мэргэшлийн албан хаагчтай хамтран төлөвлөж, хэрэгжүүлэх, үе шаттай өргөжүүлж, зохион байгуулах	2022	2022	6,320.0	6,320.0
2.17.2	Авто машин худалдан авах /Бүрэнтогтох сум/	2022	2022	60,000.0	60,000.0
2.17.3	Авто машин худалдан авах /Галт сум/	2022	2022	70,000.0	70,000.0
2.17.4	Авто машин худалдан авах /Тариалан сум/	2022	2022	60,000.0	60,000.0
2.17.5	Авто машин худалдан авах /Ахмадын асрамж үйлчилгээний төв/	2022	2022	60,000.0	60,000.0
Нийт дүн					361,320.0
Эх үүсвэр: Орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэгээс					361,320.0

Аймгийн орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний жагсаалт

мянган төгрөгөөр

Д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Хугацаа		Төсөвт өртөг	2022 онд санхүүжих дүн
		Эхлэх	Дуусах		
1. Шилжих хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ				1,047,450.9	251,500.0
1.1	Спорт заалны барилга шинээр барих, барилга угсралтын ажлын дуусгалт /Эрдэнэбулган сум/	2017	2022	197,450.9	52,000.0
1.2	Аймгийн "Авто зам"-ыг хөгжүүлэх төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх	2020	2021	850,000.0	199,500.0
2. Шинээр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ				1,750,262.6	1,483,776.0
2.1	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын барилгад дулааны шугам татах	2022	2023	156,486.6	100,000.0
2.2	Цэцэрлэгийн гал тогооны засвар /Хатгал тосгон/	2022	2023	50,000.0	40,000.0
2.3	Уурын зуухны буулгалтын зардал /Титэм сургуулийн зүүн талын уурын зуухны барилга/	2022	2022	49,185.7	49,185.7
2.4	Нийтийн ариун цэврийн байгууламжийн барилга худалдан авах /Мөрөн сум, 8 дугаар баг/	2022	2022	119,391.8	119,391.8
2.5	Нийтийн зориулалттай орон сууцны дээврийн их засвар /Мөрөн сум 8 дугаар баг 15 дугаар байр /	2022	2022	100,000.0	100,000.0
2.6	Нийтийн зориулалттай орон сууцны дээврийн их засвар /Мөрөн сум 8 дугаар баг 16 дугаар байр /	2022	2022	90,000.0	90,000.0
2.7	Мод тарьж, Ногоон суварга босгох ажлын хүрээнд хашаа хайс барих, шинэчлэх /Мөрөн сум/	2022	2023	500,000.0	300,000.0
2.8	Төв суурингийн орчимд хамгаалалтын зурвас байгуулах ажлын хүрээнд Мөрөн сумын зарим газар ногоон байгууламж нэмэгдүүлэх	2022	2022	20,000.0	20,000.0
2.9	Хатуу хучилттай авто замын тэмдэг тэмдэглэгээг сайжруулах /Мөрөн сум, холбоос зам/	2022	2022	15,000.0	15,000.0
2.10	Хатуу хучилттай авто замын тэмдэг тэмдэглэгээг сайжруулах /Мөрөн сум, төв зам/	2022	2022	20,000.0	20,000.0
2.11	Гудамж талбайн гэрэлтүүлэг, индрийн засвар, арчлалт /Мөрөн сум/	2022	2022	20,000.0	20,000.0
2.12	Баяр наадмын талбайн засварын "Үзэгчдийн шаталсан суудал солих, засварлах" /Мөрөн сум/	2022	2022	40,000.0	40,000.0
2.13	Аймгийн төв болон сум, суурин газрын ундны усны чанарын судалгаа, мэдээллийн сан байгуулах, технологийн шийдэл /Хөвсгөл Ус суваг/	2022	2022	28,929.0	28,929.0
2.14	Хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгалтыг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд хог преслэх тоног төхөөрөмж худалдан авах.	2022	2022	60,000.0	60,000.0

2.15	Загас үржүүлгийн цөөрмийн загасны аж ахуй байгуулах ажлын хүрээнд Цагаан загас үржүүлэх /Цагааннуур сум/	2022	2022	20,000.0	20,000.0
2.16	Нийтийн зориулалттай орон сууцны үзель, шугам сүлжээг шинэчлэх ажил /Мөрөн сум 8 дугаар баг 18 дугаар байр/	2022	2023	68,426.1	68,426.1
2.17	Газар чөлөөллөх, Г байрыг буулгах зардалд /Дэлгэрмөрөн цогцолбор сургууль/	2022	2022	19,814.8	19,814.8
2.18	Мөрөн сумын 14 дүгээр багийн ард камер тавих ажил /Нисэхийн аюулгүй байдлыг хангах/	2022	2022	5,530.4	5,530.4
2.19	Цэцэрлэгийн барилга (100 ор Мөрөн сум) дуусгалтын ажлын санхүүжилт /Мөрөн сумын 15 дугаар цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилгын дуусгалт/	2020	2022	141,000.0	141,000.0
2.20	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгийн амбулаторын урд авто зам дагуу авто зогсоол, явган хүний замын ажил /Мөрөн сум/	2022	2022	97,488.8	97,488.8
2.21	10 дугаар багт хашаа, хайш ногоон байгууламж, нэмэгдүүлэх /Мөрөн сум/	2022	2022	35,000.0	35,000.0
2.22	Боловсрол дахь хүүхэд хамгааллын бодлогыг хэрэгжүүлж, хүүхдэд ээлтэй орчин бүрдүүлэх ажлын хүрээнд /Эрдмийн далай цогцолбор сургуулийн А, Б хичээлийн хуучин байранд засвар хийх/	2022	2022	39,326.7	39,326.7
2.23	Морь барианы газарт нойл барих ажил	2022	2022	20,000.0	20,000.0
2.24	Баяр наадмын гадна талбайн тохижилт, засвар	2022	2022	34,682.7	34,682.7
Нийт дүн				2,797,713.5	1,735,276.0
Эх үүсвэр					1,735,276.0
Аймгийн хөрөнгө оруулалтын дансны үлдэгдэл					185,763.0
Давсан орлого, дансны үлдэгдлээс					1,549,513.0

Аймгийн Замын сангийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний жагсаалт

мянган төгрөгөөр

Д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Хугацаа		Төсөвт өртөг	2022 онд санхүүжих дүн
		Эхлэх	Дуусах		
1. Шилжих хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ				900,000.0	100,000.0
1	Мөрөн сумын төвийн 1.3 км хатуу хучилттай авто замын засвар, шинэчлэл	2022	2023	900,000.0	100,000.0
1. Шинээр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ				144,520.5	144,520.5
1.1	Мөрөн сумын доторх зам засвар арчилгаа	2022	2022	30,000.0	30,000.0
1.2	Дөрөө хангинуурын хөвдөг гүүрийг татаж гаргах, засвар үйлчилгээний ажил /Их-Уул сум/	2022	2022	49,520.5	49,520.5
1.3	Уран дөш хүүхдийн зуслангийн гүүрийн засвар	2022	2022	30,000.0	30,000.0
1.4	Уйлган голын гүүрийн засвар /Цагаан-Үүр сум/	2022	2022	35,000.0	35,000.0
Нийт дүн					244,520.5
Эх үүсвэр					244,520.5
1	Орон нутгийн төсөв				86,600.4
2	Авто замын сангийн дансны үлдэгдэл				157,920.1

Аймгийн 2022 оны төсвийг нэмэгдүүлэх урсгал зардлын жагсаалт

мянган төгрөгөөр

ДД	Шийдвэрлэх зардал	Мөнгөн дүн	Хамаарах байгууллага, зардлын зүйл
1	2021 онд Улс, олон улс, тив, дэлхийн тэмцээнүүдэд амжилт гаргасан тамирчдын урамшуулалын зардал	35,430.0	АЗДТГ, биеийн тамирын уралдаан тэмцээний зардал
2	Гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртсөн хохирогчдод үйлчилгээ үзүүлэх "Нэг цэгийн үйлчилгээ"-ний төвийн үйл ажиллагааны зардал	40,000.0	Засаг дарга данс, ниймгийн бүлэгт чиглэсэн үйлчилгээний зардал
3	Мал хамгаалах сангийн 100170051404 тоот данснаас төвлөрүүлсэн үлдэгдлийг буцаан олгох зардал	15,881.1	ХХААГ, Мал хамгаалах сан
4	Сум дундын иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн 2019 оны 351 дүгээр шийдвэрийн дагуу "Цагаан-Уул Тэрхэн" ХХК-д олгогдох төлбөр. /Байгууллагын данснаас төвлөрүүлж шилжүүлсэн 2.7 сая төгрөгийг зориулалтын дагуу зарцуулах/	23,000.0	АЗДТГ, шүүхийн шийдвэр биелүүлэх зардал, шилдэг хэлтэс агентлагын шагналын зардал
5	"Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих" нэрлэсэн жилийн үйл ажиллагаа, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх зардал	138,500.0	АЗДТГ, холбогдох зардал
6	Баяр наадмын бэлтгэл, зохион байгуулалт, үйл ажиллагаа, төв асрын засварын зардал	100,000.0	АЗДТГ, баяр наадмын зардал
7	Засаг даргын үйл ажиллагааны болон мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсан зарим арга хэмжээг хэрэгжүүлэх зардал	100,000.0	Засаг дарга данс, холбогдох зардал
8	Иргэд, байгууллагаас ирүүлсэн санал хүсэлтийг шийдвэрлэх зардал	30,000.0	Засаг дарга данс, холбогдох зардал
9	Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны төсөвт дутагдалтай байгаа цалин урамшуулал, хориглосноос бусад хүрэлцээгүй байгаа урсгал зардал болон хэлтсүүдийн үйл ажиллагаатай холбоотой нэмэгдүүлэх зардал	122,932.0	Цалин урамшуулал, тээвэр шатахуун, томилолт, шатахуун, ажил олгогчоос олгох тэтгэмж
10		13,700.0	Урсгал засвар
11		18,800.0	Хичээл үйлдвэрлэл, мэдээлэл сурталчилгаа
12		10,000.0	Мэдээлэл технологи
13	Уламжлалт харилцаа, хамтын ажиллагаат улс, муж, хотуудтай харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, нэн шаардлагатай салбаруудын хүний нөөц бэлтгэх үйл ажиллагаа зохион байгуулах зардал	25,000.0	АЗДТГ, хичээл үйлдвэрлэл, мэдээлэл сурталчилгаа
14	Иргэний нийгмийн байгууллага, Төрийн бус байгууллага, төрийн байгууллагуудын оролцоог идэвхжүүлж, Олон улсын төсөл хөтөлбөрийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн идэвхижүүлэх зардал	8,000.0	АЗДТГ, хичээл үйлдвэрлэл, мэдээлэл сурталчилгаа
15	Аймгийн хэмжээнд 4-дэх засаглалыг бэхжүүлэх, олон ургалч хэвлэл мэдээллийн эрх чөлөөний баталгааг дээшлүүлж, мэдээлэл авах эрхийг хангаж хэвлэл мэдээллийн байгууллагатай гэрээ хийж ажиллах зардал	20,000.0	АЗДТГ, мэдээлэл сурталчилгаа
16	Намрын ээлжит цэрэг халах, татах, цэргийн бүртгэл явуулах үйл ажиллагааны зардал.	25,451.5	АЗДТГ, уналга цуглралт бэлтгэл зохион байгуулалт
17	Цэргийн алба хаагчдын албаны үйл ажиллагаатай танилцах, цэргийн тангарагийн ёслолын үйл ажиллагаанд оролцох зардал	5,300.0	АЗДТГ, уналга цуглралт бэлтгэл зохион байгуулалт

18	Сумын ЗДТГ болон агентлаг, байгууллагад төрийн ажлын зохион байгуулалт, зөвлөн туслах үйл ажиллагаа, ажил эрчимжүүлэх арга хэмжээний зардал /сумдад ажиллах/	25,000.0	АЗДТГ, хичээл үйлдвэрлэл, мэдээлэл сурталчилгаа
19	Төрийн үйлчилгээний цахимжилтийн хүрээнд CallPro, Chimege үйлчилгээг нэвтрүүлэх зардал	4,500.0	АЗДТГ, мэдээлэл технологи
20	Аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны төсөвт дутагдалтай байгаа цалин урамшуулал, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардлыг нэмэгдүүлэх	120,000.0	АИТХ, цалин урамшуулал, бусад урсгал зардал, гэмт хэргийн зардал
21	Гэр бүл, хүүхэд залуучуудын хөгжлийн газрын 2020 онд үүссэн дулааны зардлын өр барагдуулах зардал	6,173.7	ГБХЗХГ
22	Орон нутгийн өмчийн газрын 2022 оны цалин болон зарим шаардлагатай зардлыг нэмэгдүүлэх	10,489.5	ОНӨГ цалин урамшуулал, бусад урсгал зардал
23	Сонгуулийн үр дүнгээр ажлаас чөлөөлөгдсөн албан хаагчид олгох нэг удаагийн тэтгэмж, зардлыг нэмэгдүүлэх	25,000.0	Бүрэнтогтох, Улаан-Уул, Алаг-Эрдэнэ сумдын ЗДТГ, ИТХ
24	ХХОАТ-ын буцаан олголтын зардал дутсан тул нэмж шилжүүлэх /Цагаан-уул, Шинэ-Идэр/	4,300.0	Цагаан-Уул, Шинэ-Идэр сумын ЗДТГ
25	Ажил үүргээ гүйцэтгэж яваад нас барсан Их-Уул сумын Бага-Ац ББН-ийн малын эмч Ц.Хүрэлбаатарын ар гэрт олгох тэтгэмжийн зардал	5,000.0	АЗДТГ, төрөөс иргэнд олгох
26	АИТХ-д суудалтай намуудад төлөөлөгчдийн тоогоор олгох суудлын мөнгө	82,000.0	АИТХ, холбогдох зардал
27	Өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх, үүссэн өр төлбөр барагдуулах, нөөцөд байгаа өвс тэжээлийг хамгаалах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх зардал	75,000.0	ХХААГ, Мал хамгаалах сан
28	"Шинэ хөдөө" төслөөр хэрэгжсэн арга хэмжээг үргэлжлүүлж өвс тэжээл бэлтгэх, хүнсний ногооны үр нөөцлөх зардал	18,000.0	ХХААГ, Мал хамгаалах сан
29	Хатгал тосгоны орон нутгийн орлогыг нөхөн бүрдүүлэх эх үүсвэр	15,000.0	Хатгал тосгонд олгох дэмжлэг нэмэгдүүлэх
30	Улаан-Уул сумын орон нутгийн орлогыг нөхөн бүрдүүлэх эх үүсвэр	70,000.0	Улаан-Уул суманд олгох дэмжлэг нэмэгдүүлэх
31	Аялал жуулчлалын эвент арга хэмжээ зохион байгуулах зардал	20,000.0	АЗДТГ, бусад баяр ёслол
32	Санхүүгийн хяналт аудитын албаны 2022 оны төсөвт дутагдалтай байгаа цалин, бусад зардлын дутууг нэмж санхүүжүүлэх зардал	30,000.0	СХАА
33	Улсын хэмжээнд зохион байгуулж байгаа орон нутгийн өмч хөрөнгийн үзлэг тооллогын зардлыг нэмэгдүүлэх	5,000.0	ОНӨГ
34	"Бэлтэс Мөрөн" ХХК-ийн үйл ажиллагаанаас үүдэлтэй хохирогчидийн төлөөллийн ажлын хэсгийн үйл ажиллагаа, цагдаагийн байгууллагатай хамтран ажиллах болон өмгөөллийн зардал	127,000.0	АИТХ, гэмт хэргийн зардал
35	Хатгал тосгоны Соёлын төвийн урсгал засварын зардал нэмэгдүүлэх	7,543.0	Хатгал, Соёлын төв
36	Цэргийн штабын 100 жилийн түүх бичих номын эх бэлтгэх зардал.	6,000.0	АЗДТГ, мэдээлэл сурталчилгаа
ДҮН		1,388,000.8	
Эх үүсвэр		1,388,000.8	
1	Орон нутгийн төсвөөс	1,356,192.3	
2	Давсан орлого, дансны үлдэгдлээс	12,308.5	
3	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	19,500.0	

Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт

мянган төгрөгөөр

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний нэр төрөл	Эхлэх хугацаа	Дуусах хугацаа	Төсөвт өртөг	2022 онд санхүүжүүлэх дүн
НЭГ. ОЙГ ХАМГААЛАХ, НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ					
1	Ойн нөхөрлөлийн үйл ажиллагааг дэмжих замаар ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх арга хэмжээ хэрэгжүүлэх.	2022	2022	6,200.0	6,200.0
2	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамнаас зохион байгуулах "Тэрбум мод тарих үндэсний хөдөлгөөн", "Мод тарьж Ногоон суварга босгоё аян"-ны хүрээнд 1000 сургагч багш бэлтгэх сургалт, сурталчилгаа хийх ажилд дэмжлэг үзүүлэх	2022	2022	19,000.0	19,000.0
3	"Тэрбум мод тарих үндэсний хөдөлгөөн", "Мод тарьж Ногоон суварга босгоё аян"-ны хүрээнд Бургас, Улиас модны мөчир бэлтгэх эх ургамлын талбайг бүсчлэн байгуулах /Бүрэнтогтох, Эрдэнэбулган, Их-Уул, Галт/	2022	2022	19,000.0	19,000.0
4	"Тэрбум мод тарих үндэсний хөдөлгөөн", "Мод тарьж Ногоон суварга босгоё аян"-ны хүрээнд төрөл бүрийн модлог ургамлын үр цэвэрлэх, ангилал, турших тоног төхөөрөмж ажлуулах байр барих, зураг төсөв боловсруулах.	2022	2022	60,434.1	60,434.1
5	Уранмандал уулын ард байгуулсан ойн зурвас болон шинээр байгуулсан зурвасын арчилгаа, хамгаалалтын зардал.	2022	2022	10,000.0	10,000.0
6	"Ногоон суварга" хөтөлбөрийн хүрээнд, хашаа хайс барих, усалгааны асуудал зургийн үнэ шийдвэрлэх. /ХТҮТ-д усалгааны машин/	2022	2022	30,000.0	30,000.0
7	"Тэрбум мод тарих үндэсний хөдөлгөөн", "Мод тарьж Ногоон суварга босгоё аян"-ны хүрээнд ойн зурвас байгуулж мод тарьсан талбайд ус агуулах сав, усалгааны систем байршуулах.	2022	2022	30,000.0	30,000.0
8	"Тэрбум мод тарих үндэсний хөдөлгөөн", "Мод тарьж Ногоон суварга босгоё аян"-ны хүрээнд Мөрөнгөөс Түнэл сумын чиглэлд авто зам дагуу ногоон зурвас байгуулах хашаа барих. /Түнэл сум/	2022	2022	25,000.0	25,000.0
Дүн				199,634.1	199,634.1
ХОЁР. АН АМЬТНЫ НӨӨЦИЙГ ХАМГААЛАХ, НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ					
1	Сумын ангийн менежментийн төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулах /Чандмань-өндөр, Түнэл, Алаг-Эрдэнэ, Рашаант, Төмөрбулаг, Галт, Жаргалант, Шинэ-Идэр, Баянзүрх, Арбулаг/	2022	2022	15,000.0	15,000.0
Дүн				15,000.0	15,000.0
Нийт дүн				214,634.1	214,634.1
Шилжин хэрэгжих арга хэмжээ					
ГУРАВ. АН АМЬТНЫ НӨӨЦИЙГ ХАМГААЛАХ, НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ					

1	Тул загас хамгаалах чиглэлээр хяналт тавих, сургалт хэлэлцүүлэг зохион байгуулах.	2021	2022	1,200.0	1,200.0
Дүн				1,200.0	1,200.0
ДӨРӨВ.ГАЗРЫГ НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ					
1	Үерийн улмаас эвдэрсэн гуу жалга, газрын хөрсийг сэргээн засварлаж нөхөн төлжүүлэх /Их-Уул сум/	2021	2022	7,406.3	7,406.3
Дүн				7,406.3	7,406.3
НИЙТ ДҮН				223,240.4	223,240.4
Эх үүсвэр: БОХНСАХЗ-ын дансны үлдэгдлээс					223,240.4

Сумын төсвийн байгууллагуудын төсөвт орсон өөрчлөлт

мянган төгрөгөөр

№	Хэрэгжүүлэх хүрээ (Аймаг/сум)	Тогтмол зардал /өөрчлөлтгүй/	Байр ашиглалтын үйлчилгээ			2022 онд санхүүжих тодотгосон нийт дүн
			Анх батлагдсан	Тодотгох	Тодотгосон дүн	
1. Эрүүл мэнд						
1	Алаг-Эрдэнэ	28,720.0	35,023.6	-19,973.6	15,050.0	43,770.0
2	Арбулаг	18,650.0	39,300.9	-24,954.2	14,346.7	32,996.7
3	Баянзүрх	33,461.0	35,603.9	-22,123.9	13,480.0	46,941.0
4	Бүрэнтогтох	42,110.1	15,669.2	-11,674.7	3,994.5	46,104.6
5	Галт	60,813.1	17,682.5	-10,012.5	7,670.0	68,483.1
6	Жаргалант	36,100.0	12,893.5	-7,016.3	5,877.2	41,977.2
7	Их-Уул	61,660.0	10,000.0	-4,666.8	5,333.2	66,993.2
8	Рашаант	37,926.0	4,666.0	-1,190.3	3,475.7	41,401.7
9	Рэнчинлхүмбэ	18,744.0	38,021.1	-21,854.6	16,166.5	34,910.5
10	Тариалан	44,108.6	13,770.0	-8,612.5	5,157.5	49,266.1
11	Тосонцэнгэл	63,888.9	10,382.0	-5,501.9	4,880.1	68,769.0
12	Төмөрбулаг	35,934.8	9,962.0	-5,025.2	4,936.8	40,871.6
13	Түнэл	39,683.3	11,598.0	-9,598.0	2,000.0	41,683.3
14	Улаан-Уул	31,197.3	39,496.0	-26,032.6	13,463.4	44,660.7
15	Ханх	19,324.0	36,929.0	-21,721.6	15,207.4	34,531.4
16	Цагаан-Уул	72,219.9	8,395.2	-5,041.3	3,353.9	75,573.8
17	Цагаан-Үүр	21,260.0	28,648.1	-17,818.3	10,829.8	32,089.8
18	Цэцэрлэг	65,099.0	6,180.4	-3,632.8	2,547.6	67,646.6
19	Чандмань-Өндөр	30,650.0	34,364.2	-20,161.2	14,203.0	44,853.0
20	Шинэ-Идэр	71,290.9	29,128.4	-23,143.4	5,985.0	77,275.9
21	Хатгал тосгон	31,443.6	38,871.6	-24,181.5	14,690.1	46,133.7
23	Эрдэнэбулган	24,200.1	46,488.0	-30,581.4	15,906.6	40,106.7
24	Цагааннуур	23,900.0	38,933.2	-26,825.6	12,107.6	36,007.6
	НИЙТ ДҮН	912,384.6	562,006.8	-351,344.2	210,662.6	1,123,047.2
2. Ерөнхий боловсрол						
1	Алаг-Эрдэнэ	62,500.0	142,627.2	-71,600.1	71,027.1	133,527.1
2	Арбулаг	74,500.0	179,468.9	-94,644.5	84,824.4	159,324.4
3	Баянзүрх	77,000.0	187,277.5	-110,027.5	77,250.0	154,250.0
4	Бүрэнтогтох	297,216.9	204,824.5	-113,353.0	91,471.5	388,688.4
5	Галт	302,006.2	247,979.9	-129,369.1	118,610.8	420,617.0
6	Жаргалант	272,298.2	129,486.1	-68,702.0	60,784.1	333,082.3
7	Их-Уул	277,136.8	112,213.6	-53,601.1	58,612.5	335,749.3
8	Рашаант	327,714.6	144,516.2	-80,369.9	64,146.3	391,860.9
9	Рэнчинлхүмбэ	70,000.0	176,341.9	-91,163.1	85,178.8	155,178.8
10	Тариалан	376,825.9	179,608.3	-94,258.3	85,350.0	462,175.9
11	Тосонцэнгэл	478,166.8	126,116.9	-65,439.2	60,677.7	538,844.5
12	Төмөрбулаг	318,021.9	137,689.9	-72,814.9	64,875.0	382,896.9
13	Түнэл	220,481.2	131,945.3	-79,282.2	52,663.1	273,144.3
14	Улаан-Уул	68,000.0	200,243.6	-90,202.1	110,041.5	178,041.5
15	Ханх	73,500.0	199,051.7	-113,103.4	85,948.3	159,448.3
16	Цагаан-Уул	493,820.5	244,241.8	-128,229.4	116,012.4	609,832.9
17	Цагаан-Үүр	85,000.0	111,326.8	-48,897.9	62,428.9	147,428.9
18	Цэцэрлэг	228,474.9	192,788.3	-108,155.3	84,633.0	313,107.9
19	Чандмань-Өндөр	78,500.0	161,412.3	-82,258.2	79,154.1	157,654.1
20	Шинэ-Идэр	324,336.4	143,479.5	-78,135.7	65,343.8	389,680.2
21	Хатгал тосгон	70,500.0	186,936.8	-82,882.2	104,054.6	174,554.6
22	Мөрөн	2,399,855.1	804,062.2	-365,854.6	438,207.6	2,838,062.7
23	Эрдэнэбулган	71,500.0	168,850.9	-86,205.3	82,645.6	154,145.6
24	Цагааннуур	70,000.0	129,849.8	-68,349.8	61,500.0	131,500.0

Дүн		7,117,355.4	4,642,339.9	-2,376,898.8	2,265,441.1	9,382,796.5
3. Сургуулийн өмнөх боловсрол						
1	Алаг-Эрдэнэ	22,500.0	58,590.5	-34,207.1	24,383.4	46,883.4
2	Арбулаг	16,000.0	60,272.0	-33,982.0	26,290.0	42,290.0
3	Баянзүрх	18,000.0	56,495.9	-33,029.7	23,466.2	41,466.2
4	Бүрэнтогтох	84,315.7	71,167.5	-47,743.5	23,424.0	107,739.7
5	Галт	62,668.7	84,837.1	-58,838.3	25,998.8	88,667.5
6	Жаргалант	87,587.9	113,744.6	-69,010.7	44,733.9	132,321.8
7	Их-Уул	78,670.2	69,852.4	-40,169.0	29,683.4	108,353.6
8	Рашаант	51,208.7	78,782.4	-50,771.8	28,010.6	79,219.3
9	Рэнчинлхүмбэ	21,000.0	58,786.4	-35,770.0	23,016.4	44,016.4
10	Тариалан	129,982.8	79,236.8	-44,804.0	34,432.8	164,415.6
11	Тосонцэнгэл	60,813.7	81,861.7	-50,243.6	31,618.1	92,431.8
12	Төмөрбулаг	39,652.5	48,681.9	-26,013.1	22,668.8	62,321.3
13	Түнэл	70,831.6	73,829.7	-52,434.8	21,394.9	92,226.5
14	Улаан-Уул	20,000.0	64,526.3	-37,303.2	27,223.1	47,223.1
15	Ханх	21,000.0	48,060.1	-31,536.9	16,523.2	37,523.2
16	Цагаан-Уул	65,312.9	120,446.8	-76,697.6	43,749.2	109,062.1
17	Цагаан-Үүр	23,500.0	77,284.8	-51,138.6	26,146.2	49,646.2
18	Цэцэрлэг	79,203.7	87,700.5	-57,687.1	30,013.4	109,217.1
19	Чандмань-Өндөр	23,000.0	80,813.1	-54,684.4	26,128.7	49,128.7
20	Шинэ-Идэр	58,219.1	57,531.2	-36,175.8	21,355.4	79,574.5
21	Хатгал тосгон	22,500.0	75,411.3	-40,802.4	34,608.9	57,108.9
22	Мөрөн	1,060,470.8	1,317,931.7	-786,288.2	531,643.5	1,592,114.3
23	Эрдэнэбулган	20,000.0	82,192.2	-54,092.2	28,100.0	48,100.0
24	Цагааннуур	21,000.0	70,386.7	-47,221.7	23,165.0	44,165.0
Дүн		2,157,438.3	3,018,423.6	-1,850,645.7	1,167,777.9	3,325,216.2
НИЙТ ДҮН		10,187,178.3	8,222,770.3	-4,578,888.7	3,643,881.6	13,831,059.9

4. Орон нутгийн байгууллага

№	Сумын нэр	Хувьсах зардал		Ойн анги	Мөрөн ХТҮТөв ОНӨХХК	Сумын ЗДТГ-ын цалингийн нэмэгдэлд	Нийт өөрчлөлт
		ИТХ	ЗДТГ				
1	Алаг-Эрдэнэ	-659.4	-2,794.9			8,468.7	5,014.4
2	Арбулаг	-380.5	-2,925.6			8,468.7	5,162.6
3	Баянзүрх	-490.2	-3,768.9			8,468.0	4,208.9
4	Бүрэнтогтох	-373.7	-2,944.8			8,468.7	5,150.2
5	Галт	-556.6	-4,280.2			10,162.4	5,325.6
6	Жаргалант	-521.3	-4,008.4	-520.0		10,162.4	5,112.7
7	Их-Уул	-404.1	-2,930.7			8,468.7	5,133.9
8	Рашаант	-414.8	-3,189.4			8,468.7	4,864.5
9	Рэнчинлхүмбэ	-646.4	-6,214.4			8,468.7	1,607.9
10	Тариалан	-560.2	-4,307.2			10,162.4	5,295.0
11	Тосонцэнгэл	-345.1	-2,577.8			8,468.7	5,545.8
12	Төмөрбулаг	-377.3	-2,692.3			8,468.7	5,399.1
13	Түнэл	-387.8	-2,817.6			8,468.7	5,263.3
14	Улаан-Уул	-717.9	-5,920.7	-520.0		8,468.7	1,310.1
15	Ханх	-786.9	-5,628.3			8,468.7	2,053.5
16	Цагаан-Уул	-666.3	-4,870.0			10,162.4	4,626.1
17	Цагаан-Үүр	-718.8	-5,527.4	-520.0		8,468.7	1,702.5
18	Цэцэрлэг	-767.3	-5,900.0			8,468.7	1,801.4
19	Чандмань-Өндөр	-488.7	-3,757.5			8,468.7	4,222.5
20	Шинэ-Идэр	-358.6	-2,819.6			8,468.7	5,290.5
21	Хатгал	0.0	-2,473.2			8,468.7	5,995.5
22	Эрдэнэбулган	-669.2	-4,892.6			8,468.7	2,906.9
23	Цагааннуур	-737.3	-5,247.2			8,468.7	2,484.2
Дүн		-12,028.4	-92,488.7	-1,560.0	0.0	201,554.2	95,477.1
24	Мөрөн	-1,219.1	-9,377.0	-549.3	-44,794.4	15,243.6	-40,696.2
Нийт дүн		-13,247.5	-101,865.7	-2,109.3	-44,794.4	216,797.8	54,780.9

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн тоо болон чанарын үзүүлэлт

мянган төгрөгөөр

№	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн үзүүлэлт		2022 оны зорилтот түвшин	Төсөв
1	Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга			
	1.1.	Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагаа /аймаг, сумдын ИТХ/		
	1.1.1.	Нутгийн өөрөө удирдах ёсыг бэхжүүлэх, түүний хэрэгжилтийг хангаж, тэргүүлэгчдийн болон хурлын хуралдааныг товлон зарлах, асуудал хэлэлцэж шийдвэр гарган, Засгын газраас болон аймгийн засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх үйл явцын талаар болон түүний биелэлтийн талаарх тайлан мэдээллийг ИТХ-ын ээлжит чуулганаар хэлэлцүүлэх	Хэлэлцэж шийдвэрлэсэн асуудлын хэрэгжилт сайжрах, хуралдааны тоо	
1.2.	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх			
	1.2.1.	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааг сайжруулах, гэмт хэргийн гаралтыг бууруулах.	Гэмт хэргийн гаралт буурсан байна.	
2	Аймгийн Засаг дарга			
	2.1.	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага /аймаг, сумдын ЗДТГ/		
	2.1.1.	Засгийн газрын болон аймгийн Засаг дарга, ИТХ-аас гаргасан бодлого, шийдвэрийг хэрэгжүүлэх, сум, хэлтэс агентлагийн үйл ажиллагааг уялдуулах, аймаг, сумдын ЗДТГ-ын ажилтнуудад нутгийн удирдлагын чиглэлээр мэргэжлийн зөвлөгөө өгч сургалт семинарыг зохион байгуулж, мэдээллээр хангах	Төлөвлөсөн ажил бүрэн хэрэгжсэн байх, ажлын үр дүн сайжрах. Биелэлт гаргах тогтоол шийдвэрийн тоо, хэрэгжилтийн байдалд ахиц гарсан байх.	
	2.1.2.	Хууль тогтоомж, Засгийн газрын тогтоол шийдвэр, Засгийн газар, аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн биелэлт, Хөтөлбөр, төслийн мэдээллэл, үйл ажиллагааны үр дүнгийн мэдээллийг графикт хугацаанд гаргаж холбогдох газарт хүргүүлж мэдээлж байх		
	2.2.	Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын эрсдлийн удирдлага		
	2.2.1.	Төсөвт байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаа, шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтэнд байнгын хяналт тавих, үйл ажиллагааг сайжруулах	Хяналт хийх байгууллага, дансны тоо, хяналтаар гарсан үр дүнгийн хувь	
	2.3.	Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх		
	2.3.1.	БХНСАХ-ний зардлаар хэрэгжүүлэх ажил үйлчилгээг хууль тогтоомжын дагуу зохион байгуулж, батлагдсан ажлын даалгавар, техникийн нөхцөл, зураг төсвийн дагуу батлагдсан төсөвт багтаан хугацаанд нь хэрэгжүүлэх.	Төлөвлөсөн ажил бүрэн хэрэгжсэн байх.	
	2.4.	Төрийн өмчийн эрхийг хэрэгжүүлэх /ОНӨГазар/		
	2.4.1.	Худалдан авах үйл ажиллагааг болон холбогдох сургалтуудыг зохион байгуулах.Орон нутгийн өмчийн байгууллагын менежментийг сайжруулж, ашигтай ажиллуулах замаар орлогыг төвлөрүүлэх.Орон нутгийн өмчит этгээдийн санхүү эдийн засаг үйлдвэрлэлийн үйл ажиллаанд хяналт тавьж тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэх	Худалдан авах үйл ажиллагаа зохион байгуулсан тоо, ОНӨ газаруудын үйл ажиллагаа сайжрах	
2.5.	Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт			
2.5.1.	ОНХС-ийн болон ОН-ын хөрөнгө оруулалтын зардлыг хуульд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой орон нутагт зайлшгүй шаардлагатай	Баталсан хөрөнгө оруулалтын ажлууд		

		хөрөнгө оруулалтын ажил, төсөл арга хэмжээнд зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах, төлөвлөн баталсан ажил үйлчилгээнүүдийг хугацаанд нь бүрэн, чанартай хийж гүйцэтгэх	хугацаандаа бүрэн хийгдсэн байх.	
2.6.	Мал аж ахуйг хөгжүүлэх			
2.6.1.		Мал эмнэлгийн урьдчилан сэргийлэх үйлчилгээнд хамруулахаар тооцсон мал бүрэн хамрагдсан байх, аймгийн хэмжээгээр малын гоц халдварт болон бусад өвчлөлийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх.	Тарилга туулга хийх малын тоо	
2.7.	Авто зам			
2.7.1.		Төв доторхи замын тэмдэг тэмдэглэгээг сайжруулах, гэмтэлтэй замыг засварлах, шинээр нэмж барих, хөдөөгийн зарим зам давааг засах, ажил үйлчилгээг чанартай хийх	Засвар хийгдсэн зам талбайн хэмжээ	
2.8.	Хүрээлэн буй орчны бодлого, удирдлага			
2.8.1.		Байгалийн нөөц баялгийг зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх боломжийг бүрдүүлэх, байгальд ээлтэй тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх замаар хүрээлэн байгаа орчны тогтвортой байдлыг хадгалж, ногоон хөгжлийн бодлогыг хэрэгжүүлэх байгаль орчны чиглэлийн орон нутгийн байгууллагуудын салбар дундын зохицуулалтыг уялдуулах	Байгаль орчны чиглэлээрх бүхий үйл ажиллагаанд ахиц гарсан байх.	
2.9.	Нийгмийн халамж			
2.9.1.		Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ	Тэтгэмж цаг хугацаандаа очсон байдал, илчилгээ үзүүлсэн иргэний тоо	
2.9.2.		Нөхцөлт мөнгөн тусламж:		
2.9.3.		Халамжийн бусад хөнгөлөлт үйлчилгээ		
2.10.	Ахмад настны хөгжил хамгаалал			
2.10.1		Байгууллагын “Дотоод журам” ХАХНХамгааллын сайдын 2013 оны 11-р сарын 06-ны өдрийн 247/А/163-р тушаалаар баталсан “Төрөлжсөн асрамжийн үйлчилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх зардлын норматив журам, стандартыг мөрдлөг болгон үйлчлүүлэгч нарт байнгын асрамжийн үйлчилгээг үзүүлэх	Ахмадын асрамж үйлчилгээний төвийн асруулагчдад үзүүлэх үйлчилгээ бүрэн хүрсэн байх.	
2.10.2		Асрамжийн үйлчилгээнд хамрагдаж байгаа иргэний хоногт хэрэглэх хоолны норм, илчлэгийн хэмжээ, зардлын дундаж норматив”-ыг хэрэгжүүлэн үйлчлүүлэгч нарт халуун хоол ундаар үйлчилнэ	Хоол хүнсний үйлчилгээ бүрэн хүрсэн байх.	
2.10.3		/Ахмадын хороо/ Аймгийн ахмадын хорооны үйл ажиллагаа тогтвортой явагдаж, ахмадын хорооны болон төрийн үйл ажиллагааны уялдаа холбоо сайжирсан байна.	Төлөвлөгөөт ажил гэрээний дагуу бүрэн хэрэгжсэн байна.	
2.11.	Ангилалдаагүй бусад			
2.11.1.		Цаг үеийн шинж чанартай, зайлшгүй хийж гүйцэтгэх ажил, арга хэмжээг санхүүжүүлж, ард иргэд олон нийтэд хүртээмжтэй байдлаар үр дүнтэй зарцуулах, хэрэгжүүлэх.	Тухайн төсвөөр хэрэгжүүлэх ажил үйлчилгээг чанарын өндөр түвшинд хийж гүйцэтгэх	
2.11.2.		Агаарын бохирдол бууруулах	Төлөвлөсөн ажил бүрэн хэрэгжих	
2.12.	Усан хангамж, Ариун цэврийн байгууламжийн татаас			
2.12.1		Ариун цэврийн байгууламжийн үйл ажиллагааг дэмжих төсвөөс татаас өгөх	Хэвийн үйл ажиллагааг хангах	
2.12.2		Ус түгээгч аж ахуй нэгжийн үйл ажиллагааг дэмжиж төсвөөс татаас өгөх.	Усны үнийг тогтвортой байлгах	

2.13.	Ойжуулалт /Ой анги/		
2.13.1	Аймгийн ойн нөөц баялагийг тогтоох, хамгаалах, нөхөн сэргээх, үржүүлэх ажлыг зохион байгуулах.	Аймгийн ойн нөөц баялагийг тогтоох, хамгаалах, нөхөн сэргээх, үржүүлэх ажлыг зохион байгуулах	
2.14.	Жижиг дунд үйлдвэрийг дэмжих		
2.14.1	СХС- ийн зээлийн эргэн төлөлтийг сайжруулах, зээл олголтыг нэмэгдүүлэх.	Зээлийн эргэн төлөлт болон зээл олголтыг өмнөх оноос 5%-иар нэмэгдүүлэх	-
2.15.	Хот байгуулалт, тохижилт		
2.15.1	Хотын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх, арчлах хамгаалах, хог хаягдлын болон зам талбайн цэвэрлэгээ үйлчилгээг сайжруулах, золбин нохойн устгалыг хийх, байгууллагын үйл ажиллагааны менежментийг сайжруулах	Нэмэгдүүлсэн бут сөөгийн тоо, ачсан хог хаягдлыг болон цэвэрлэсэн зам талбай хэмжээ, устгасан золбин нохойн тоо	
2.15.2	Нийтийн тээврийн үйлчилгээг дэмжих, үйл ажиллагааг нэмэгдүүлэх	Нийтийн тээврийн үйлчилгээнд хамрагдсан хүний тоо	
2.16.	Гудамжны гэрэлтүүлэг		
2.16.1	Гудамжны гэрэлтүүлгийг нэмэгдүүлэх, асалтын чанар байдлыг сайжруулах	Гэрэлтүүлгийн тоо	
2.17.	Сургуулийн өмнөх боловсрол		
2.17.1	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	Байр ашиглалттай холбоотой бүхий л үйл ажиллагаа хэвийн хангагдана.	
2.17.2	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний зардал		
2.18.	Соёл урлаг		
2.18.1	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	Байр ашиглалттай холбоотой бүхий л үйл ажиллагаа хэвийн хангагдана	
2.18.2	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний зардал		
2.19.	Ерөнхий боловсролын үйлчилгээ		
2.19.1	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	Байр ашиглалттай холбоотой бүхий л үйл ажиллагаа хэвийн хангагдана	
2.19.2	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний зардал		
2.20.	Мэргэжлийн боловсролын үйлчилгээ		
2.20.1	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	Байр ашиглалттай холбоотой бүхий л үйл ажиллагаа хэвийн хангагдана	
2.20.2	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний зардал		
2.21.	Биеийн тамир, спорт		
2.21.1.	Биеийн тамир спортын арга хэмжээг улам өргөжүүлэх, шат шатны уралдаан тэмцээнд оролцогчдын тоо болон амжилтыг нэмэгдүүлэх	Шат шатны тэмцээнд оролцогчдын тоо болон амжилтыг нэмэгдүүлэх	
2.22.	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ		
2.22.1	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	Байр ашиглалттай холбоотой бүхий л үйл ажиллагаа хэвийн хангагдана	
2.22.2	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний зардал		